

Preparaziun per ils examens d'admissiun al gimnasi

Damonda da deputà Andreas Thöny (ps Tschintg Vitgs)

DA MARTIN CABALZAR

■ **Per il magister e deputà Andreas Thöny (ps Tschintg Vitgs) n'è la situaziun actuala fitg eterogena tar la preparaziun dals scolars per ils examens d'admissiun al gimnasi betg cuntentaivla. El ha perquai vuli savair da la regenza co chüella giuditgeschia la situaziun, schi dettia directivas chantunalas e sch'ina tscherta unificaziun na fissa betg necessaria.** Sco quai che *Andreas Thöny* scriva en sia dumonda, sustegnida da 48 collegas, datti actualmain adina dapli purschidas ordaifer l'instrucziun normala per sa preparar per ils examens da recepziun als gimnasis. Entant che intginas personas d'instrucziun adempleschan questas pretenziuns per la preparaziun per ils examens en l'instrucziun, organischeschan autras talas purschidas ordaifer il temp d'instrucziun e quai senza indemnisaziun. Entant ch'intginas vischnancas porschan curs uffizials ed indemneschan las personas d'instrucziun, na porschan autras insumma nagut. Il martgà d'offrentas e d'offrents privats che vulan ademplir quest giavisch è pia correspundentamain grond. Ils pretschs per tals curs preparatorics possian variar tranter in pèr tschients francs a plirs millis francs. Per bleras personas n'è la situaziun actuala betg cuntentaivla.

Grondas pretenziuns

La regenza è era da l'avis ch'i vegnian fatgas grondas pretenziuns envers l'individü, las personas d'instrucziun, la planisaziun da furmaziun, dentant er envers

l'ambient privat dals giuvenils cura che quels vulan midar il tip da scola e planisar lur carriera. Per quest motiv sajan vegnidas fatgas grondas investiziuns en la furmaziun da las personas d'instrucziun, dentant er en il svilup dals plans d'instrucziun e dals meds d'instrucziun adattads. E la regenza constatescha expressivamain: «Personas d'instrucziun bain scoladas e perfecziunadas garanteschin in'Instrucziun progressiva e sustegnan las scholaras ed ils scolars en lur process d'emprerder. Plans d'instrucziun dattan in'orientaziun per las pretenziuns dals singuls stgalims da furmaziuns suandants, meds d'instrucziun adattads defineschan il cuntegn concret ed intermediateschan numerusas pussaivladads d'exercitar e tecnicas d'emprerder. L'accordanza vegn adattada tranter las personas d'instrucziun, il plan d'instrucziun ed il med d'instrucziun e prepara cleras finamiras per ils giuvenils per lur midada dal tip da scola.

Preparaziun unilateral e sistematica n'è betg fitg adattada

Tenor la regenza quinta era la cumpetenza persunala che cumpiglia in'apropriaziun da las tecnicas e strategias d'emprerder adattadas che ston vegnir promovidas en connex cun in examen d'admissiun. Il potenzial da qualificaziun per ina tscherta direenziun da scolaziun sto dentant er esser avant maun. Quai na possia betg simplamain vegnir exercità per uschia garantir l'access da tut ils tips da scola. Igl è bain pussaivel d'exercitar sistematicamain ed unilateralmain per in examen u per in test e per uschia far ils

emprims pass da cumprova, ma quai na possia betg negar che la scolara u il scolar saja massivamain surdumandà. Quai possia esser savens dolurus e contraproduktiv per il svilup dals giuvenils. Savens resultian frustraziuns pervia da correcturas da la carriera avisada. Perquai è la regenza da l'avis ch'ina preparaziun unilateral e sistematica per l'examen d'admissiun na saja betg fitg adattada.

Preparaziun cun cleras finamiras

La regenza è bleranz da l'avis ch'i stoppia vegnir preparà cun cleras finamiras per

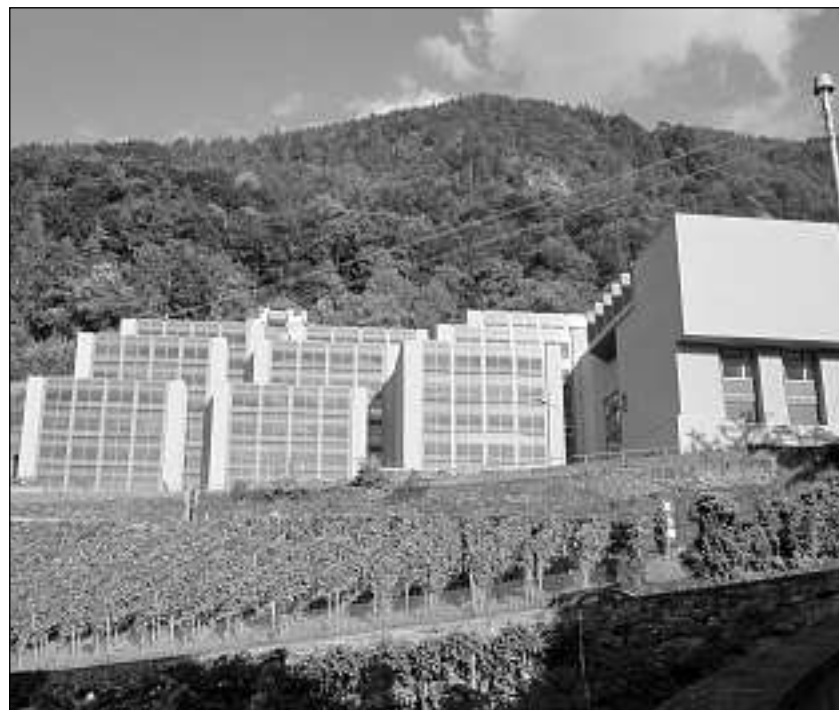
l'examen d'admissiun. La scola duai surpigliar ina part da l'accumpagnament e dal sustegn en il rom d'ina incumbensa regulara ed en il rom da l'instrucziun regulara. Da quai fetschian part tranter auter la correctura d'examens exemplars, in'analisa dals sbagls ensemen cun ils giuvenils, ina cussegliaziun d'emprerder sco er structuradas da temp per schliar singulas sairas d'examens exemplars en in temp real. Tut questas activitads stoppian la finala gidar las scholaras ed ils scolars a rinforzar lur cumpetenza persunala en ina furma adattada.

La regenza na possia dentant betg scumandar ina purschida per la preparaziun dals examens ordaifer la scola, mo ella è da l'opiniun ch'ina tala na saja betg decisiva per avair in success persistent sin stgalim da scola suandant al gimnasi.

Naginas directivas als gimnasis

Per preparar ils examens da recepziun na dettia quai naginas directivas chantunalas als gimnasis, perquai ch'ina tala fetschia part da l'incumbensa fundamentala da l'instrucziun regulara. «Sch'ins relaschass directivas chaschnass quai duplicitads envers il plan d'instrucziun e provotgass consequentmain era directivas correspudentas per la scola media spezializada e commerciala, dentant era per las scolas medias professionalas.»

La regenza haja laschè examinar l'uffizi per la scola populara e sport la situaziun actuala. En quest connex possian ins constatar che questa tematica saja vegnida tractada en tuttas scolas e vegnia percepida per gronda part cun responsabladad ed orientada a la promoziun ed al sustegn. Il departament vegnia a garantir che las scolas vegnian cussegliadas en cas da basegn en la procedura da l'examen d'admissiun al gimnasi. Plinavant duain las purschidas da servetsch da las singulas scolas vegnir controlladas periodicamain. Ils resultats da controlla servian alura al departament per giuditgar ils servetschs che las scolas ston furnir ed en vista a cussegliaziuns e directivas che d'eventualmain necessarias, scriva la regenza concludend.

La preparaziun per ils examens d'admissiun als gimnasis procura adina puspè per vivas discussiuns tranter geniturs, uffants e magisters pertutgads.

MAD